

Leef

Eindelijk die serieuze rol

Anne-Mieke Ruyten speelt een
kordate vrouw in de nieuwe musical
'Het was Zondag in het Zuiden'.
FOTO HARRY HEUTS

LEEF // 2-3

INTERVIEW ANNE-MIEKE RUYTEN

‘In mijn jeugd werd je toch een beetje uitgelachen met een zachte g’

In Venray kent iedereen haar nog als de dochter van tandarts Ruyten, later werd ze in het hele land bekend dankzij populaire series als ‘Kinderen geen bezwaar’ en ‘SamSam’. Toch is Anne-Mieke Ruyten (62) de laatste tijd weer vooral in Limburg te vinden. Eerst dankzij ‘Dagboek van een Herdershond’ en de komende weken staat ze op het podium in die nieuwe Limburgse musical: ‘Het was Zondag in het Zuiden’, over de watersnoodramp van 1993.

MAASTRICHT/TEGELLEN
DOOR TIM GEURTS

Wie in Venray de naam Ruyten laat vallen, krijgt steevast dezelfde reactie.

‘Van tandarts Ruyten!’ Anne-Mieke Ruyten is het gewend. Ze mag dan al heel wat succesvolle tv-series en theaterproducties op haar naam hebben staan, in haar geboortedorp zal ze vermoedelijk altijd de dochter van blijven. „Mijn vader was tandarts, ging ook nog de scholen langs voor preventie, hoe je moest poetsen en dergelijke. Dus tandarts Ruyten was inderdaad lang een begrip in Venray. Hij opende de praktijk al vlak na de oorlog, toen waren er nog niet veel tandartspraktijken. En mijn vader is ook nog elf jaar vorst met carnaval geweest, hij zat ook bij de harmonie. Iedereen kende hem in Venray.”

Minderwaardigheidscomplex
Anne-Mieke Ruyten had zelf andere dromen dan tandarts worden, zij wist al snel dat ze wilde acteren. En om die droom te verwezenlijken was in Venray blijven hangen geen optie. „Als je iets wilde worden in het leven, moest je wel echt het dorp uit.” Eerst trok ze naar Maastricht. De toneelacademie daar bleek echter niet voor haar weggelegd. „Daarvoor was ik nog te verlegen, te Limburgs misschien wel. Zeker in die tijd hadden we hier toch een beetje een minderwaardigheids-

complex. Al die mensen uit de Randstad, daar kon ik niet tegenop.” Dus ging Ruyten naar Antwerpen, waar ze nog steeds woont. In België ging de toneelschool vervolgens wel van een leien dakje, waarna ze in Nederland een echte bekendheid werd dankzij tv-series met een groot publiek als *SamSam* en *Kinderen geen bezwaar*.

Huis verlaten

De terugkeer naar Limburg liet lang op zich wachten, maar inmiddels is Ruyten weer terug in de provincie van haar jeugd. Vorig jaar strikte Toneelgroep Maastricht haar voor *Dagboek van een Herdershond* en die samenwerking verliep zo positief dat ze komende zes weken in Tegelen staat met de musical *Het was Zondag in het Zuiden*. Reden voor Ruyten om weer tijdelijk in Maastricht te gaan wonen. „Bij een vriendin die ik nog ken van die vier jaar die ik hier tijdens mijn studie op kamers zat. Ik heb toen we *Dagboek van een Herdershond* deden bij haar in huis gewoond en nu weer. Omdat we in Maastricht repeteren. Als de voorstelling dan dadelijk echt loopt, pendel ik elke dag van hier uit naar Tegelen.” En tussendoor zakt ze af en toe af naar Antwerpen. „Ik kan mijn man (acteur Ron Cornet, onder meer bekend van de Vlaamse series *Wittekerke* en *Thuis*) en hondje natuurlijk niet drie maanden lang missen. Maar we werken hier zes dagen per week, dus ik ben nu in de voorbereiding alleen op de zondag thuis.

“

Ik zit altijd in dat hoekje van de humor. Nu krijg ik eens de kans om een stevige vrouwenrol te spelen. Iemand op wie veel onheil afkomt en die haar best moet doen om stevig overeind te blijven staan.

Anne-Mieke Ruyten

Dat hoort een beetje bij het vak. Het is altijd hollen of stilstaan.” In *Het was Zondag in het Zuiden* speelt Ruyten de rol van Mie, een trotste boerin die haar twee dochters (Renée van Wegberg en Suzan Seegers) weer samen thuis wil hebben met kerst. Door het hoogwater gaat dat bepaald niet vanzelf. En dus roept ze de hulp van de heilige Antonius (Buddy Vedder) in om haar te helpen. Want dat een beetje hulp welkom is op zo’n moment, weet de actrice maar al te goed uit de gesprekken die ze voerde over de overstromingen. „Ik kan me nog herinneren dat ik eens iemand sprak die het water destijds een meter hoog in huis had staan. Die werd toen verplicht om het huis te verlaten. Mocht niks meenemen, behalve zijn paspoort. Dat had zoveel impact op die persoon. Daar probeer ik vaak aan te denken tijdens het spelen. Want er zijn dan wel geen doden gevallen, door dat gesprek realiseerde ik me toch hoe het moet zijn om huis en haard te verlaten. En niet te weten wat je later aan gaat treffen.” Dat klinkt wel een stuk minder komisch dan we van Ruyten gewend zijn. „Ik heb vorig jaar al een regisseur Servé Hermans gevraagd of hij in de toekomst niet een keer een serieuze rol voor me had. Want ik zit toch altijd in dat hoekje van de humor. Nu krijg ik de kans om een stevige vrouwenrol te spelen. Iemand op wie veel onheil afkomt en die haar best moet doen om stevig overeind te blijven staan.”

Is er dan ook een moment dat je denkt, ik heb het te pakken? Ik weet hoe ik deze rol moet spelen?

„Dat komt bijna altijd tijdens de doorlopen, dus wanneer je alle scènes voor het eerst achter elkaar gaat spelen. Dan krijg je in de gaten: oké, ik start hier en ik eindig daar. Dan voel je welke boog je gaat maken als personage, krijg je inderdaad dat gevoel van: dit ben ik. En ik hou er persoonlijk heel erg van om dan ook dingen uit elkaar te trekken. Als ik bijvoorbeeld in scène tien heel verdrietig ben en alle moed laat zakken, dan probeer ik dat in de scène ervoor juist helemaal niet te doen. Tot op zekere hoogte natuurlijk, want er zit altijd iets van de ene en iets van de andere emotie in zo’n scène, maar het

Als je acteert, heb je toch een aantal bladzijden van een script nodig om bij mensen binnen te komen. Ze moeten je eerst leren kennen en dat kost tijd. Iemand die zingt, kan je binnen tien seconden al raken.

Anne-Mieke Ruyten

van Wegberg dan hoor zingen. Dat gaat met een gemak, daar zit ik echt met open mond naar te kijken en luisteren. Ze zingt aan het eind van de voorstelling *De Peel in brand*. We hebben het inmiddels een keer of vijf gerepeteerd. Ik heb het nog niet één keer droog kunnen houden. Dat is ook het mooie van deze vorm van muziektheater. Muziek gaat namelijk direct je hart in. Als je acteert, heb je toch een aantal bladzijden van een script nodig om bij mensen binnen te komen. Ze moeten je eerst leren kennen en dat kost tijd. Iemand die zingt, kan je binnen tien seconden al raken.”

Dat mensen weten te raken. Dat lukte met 'Dagboek van een Herdershond', gaat dat dit keer ook weer lukken?

„Bij *Dagboek van een Herdershond* merkte ik dat mensen de voorstelling als een soort van erkenning zagen. Men zei: 'Ik sta er niet alleen in, ons mijnverleden wordt gezien. Sterker nog, er wordt zelfs een voorstelling over gemaakt.' Mensen waren ook echt trots op die voorstelling. En ik hoop dat het nu weer gebeurt. Ik gun het Limburg ook zo. In mijn jeugd werd Limburg toch altijd wat weggestoken, werd je een beetje uitgelachen met een zachte g. Volgens mij is dat nu minder. Er is meer respect voor de regio gekomen.”

REAGEREN?
tim.geurts@delimburger.nl

zwaartepunt probeer ik zo wel te bepalen.”

Je hebt ook met grootheden als Mary Dresselhuys en Johnny Kraaijkamp sr. gewerkt. Heb je die aanpak van hun geleerd?

„Ik heb niet per se dat van hen geleerd, maar het waren wel onvergetelijke ervaringen. Die oude rotten hebben me altijd geboeid. Kijken hoe ze spelen, hoe ze repeteren. Ik vind het heel fijn dat ik met die mensen te maken heb gehad. Mary was bijvoorbeeld heel streng. Die zat elke avond in de coulissen naar me te kijken en dan kwam ze na afloop met haar opmerkingen. Ik vond het allemaal prima, dat stak ik toch maar mooi allemaal op. Daar moet je ook tegen kunnen. Iemand zei eens

tegen me: de belangrijkste eigenschap als acteur is kunnen incasseren. En dat klopt. Je doet heel vaak auditie voor rollen en dan word je het soms niet. Het gaat altijd om jezelf als er iets niet goed gaat. Dus je moet wel leren om je dingen niet persoonlijk aan te trekken.”

Je hebt het zelf ook een tijdje rustiger aan moeten doen van de dokter. Wat heeft dat je geleerd?

„Het is een wake-upcall geweest, in de zin van dat ik sneller mijn grenzen aangeef. Dat ik eerder nee zeg. Vroeger ging ik na elke repetitie met de meute mee. Dat doe ik nu minder. Ik blijf iets meer aan de zijlijn om mezelf te beschermen. Maar wel met de volle inzet qua werk, want ik geniet nog net zo goed heel erg van het contact met de collega's.”

Anne-Mieke Ruyten staat vanaf deze week op het podium met de musical 'Het was Zondag in het Zuiden'. FOTO HARRY HEUTS

Jij bent inmiddels 62. Zoeken de jonkies jou nu ook op zoals jij dat deed bij Dresselhuys en Kraaijkamp sr.?

„De tijden zijn wel echt veranderd. Vroeger zei je nog echt u tegen een oudere acteur of actrice. Er was iets van onderdanigheid. Dat is helemaal niet meer. Gelukkig maar, dat zou ik ook helemaal niet willen. Natuurlijk waren er in het begin een paar die 'u' tegen me zeiden. Alsjeblieft niet zeg, dat creëert ook meteen afstand. En natuurlijk wordt er wel eens iets aan me gevraagd, maar ik vraag ook wel eens wat aan iemand anders. Zingen is bij mij bijvoorbeeld een dingetje. Ik ben vaak een beetje beschroomd om te beginnen. Uiteindelijk komt dat overigens altijd goed, maar als ik Renée